

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Który Bolko? Wokół problemu identyfikacji sprawcy napadu na studenta praskiego

Author: Maciej Woźny

Citation style: Woźny Maciej. (2019). Który Bolko? Wokół problemu identyfikacji sprawcy napadu na studenta praskiego. "Średniowiecze Polskie i Powszechne" (T. 11 (2019), s. 330-337), doi 10.31261/SPiP.2019.15.13

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Maciej Woźny

 <https://orcid.org/0000-0002-4345-0082>

Instytut Historii, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Który Bolko? Wokół problemu identyfikacji sprawcy napadu na studenta praskiego

Postać księcia opolskiego Bolka V w ostatnich latach doczekała się wzmożonego zainteresowania historyków. Poruszano kwestie związane z jego udziałem w wojnach husyckich¹, ewentualnymi studiami w Pradze², a także przedstawiono jego — niemal — kompletne itinerarium³. Jeden z tych tekstów — *Problem studiów praskich księcia opolskiego Bolka V* — mojego autorstwa, dotyczący napadu Bolka opolskiego na studenta praskiego Henryka Stange, zainteresował poznańskiego badacza Roberta T. Tomczaka, który przygotował artykuł polemiczny⁴. Zwrócił w nim uwagę na brak wpisu *Liber decanorum*. W tym miejscu należy dodać, że zauważył to już David Radek⁵. Słuszny wniosek obu historyków w kontekście tego źródła jest podobny: jeśli młody książę opolski otrzymał bakalaureat, to powinno to zostać od-

¹ M. WOŹNY: *Działalność polityczna Bolka V opolskiego w okresie wojen husyckich*. „Wiek Stare i Nowe” 2011, T. 3 (8), s. 89—103; N. MIKA: *Prudnik w obliczu zagrożenia i najeżdżonych husyckich*. W: *Prudnik w średniowieczu. Studia nad początkami miasta*. Red. W. DOMINIAK. Prudnik 2016, s. 59—74.

² M. WOŹNY: *Problem studiów praskich księcia opolskiego Bolka V*. W: „Średniowiecze Polskie i Powszechnie”. T. 7 (11). Red. J. SPERKA, B. CZWOJDRAK. Katowice 2015, s. 36—44; D. RADEK: *Husův žák? Obraz Bolka V. Opolského v historiografii*. „Husitský Tábor” 2017, 21, s. 156—181.

³ D. RADEK: *Itinerář Bolka V. Opolského*. „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2016, T. 71, z. 1, s. 103—124.

⁴ R.T. TOMCZAK: *Praskie studia księcia opolskiego Bolka V — problem identyfikacji*. (w niniejszym tomie, s. 316—329).

⁵ D. RADEK: *Husův žák?...*, s. 162.

notowane w księdze dziekańskiej. Kolejnym krokiem Roberta T. Tomczaka było podważenie identyfikacji osoby odpowiedzialnej za napad na studenta praskiego Henryka Stange⁶ z Bolkiem V. Dalej odniosę się do dowodzenia wspomnianego badacza.

Jednym z argumentów przeciwko utożsamianiu księcia opolskiego, skazanego za napad na praskiego studenta, z Bolkiem V ma być tytułatura. Zdaniem poznańskiego badacza na początku XV wieku „księciem opolskim tytułowano tylko i wyłącznie Bolka IV”⁷. Pozostaje zatem zadać pytanie: jakim tytułem określano najstarszego syna ówczesnego księcia opolskiego? Wspomniany historyk pozostawia je bez odpowiedzi, a wystarczy zestawić informacje o Wołoszku (bądź z nim związane) z pierwszych lat, kiedy pojawiał się w źródłach. W tabeli 1 przedstawiam wszystkie wzmianki spoza terenu Śląska odnoszące się do tytułatury tego Piasta do 1430 roku.

Jak wynika z przedstawionego zestawienia, młody Bolko był stale nazywany księciem opolskim, nawet po otrzymaniu niewielkiego księstwa. Także jego małżonka Elżbieta z Pilczy początkowo była zapisywana jako księżna opolska. W literaturze przedmiotu można znaleźć informacje, że do ślubu doszło przed końcem 1417 roku. Świadectwem tego jest pobyt małżonki księcia Bernarda niemodlińskiego Jadwigi, córki Spytka Melsztyńskiego, wraz z księżną opolską (*ducissa Opoliensis*) w Wigilię Bożego Narodzenia w Krakowie⁸. Ponadto należy również zwrócić uwagę na to, jak był tytułowany syn Bolka V. W trzech dokumentach z 1450 roku, dotyczących uregulowania praw do dóbr pileckich między Waławem a Janem Pileckim, syn księcia głogóweckiego raz został zapisany jako *princeps Waczslaus dux Opoliensis* i dwukrotnie jako *duci Waczslao Opoliensis*⁹. Jak widać, nawet dziedzic Głogówka, niemający w perspektywie przejścia jakiegokolwiek części Opola, w źródłach obcych był nazywany księciem opolskim. Tym bardziej można było tak określić Bolka Młodszego, dziedzica Opola. Zatem na podstawie samej tytułatury należy uznać, że osobą, która została skazana za napaść na Henryka Stange, mógł być zarówno Bolko IV, jak i jego najstarszy syn.

⁶ Henryk Stange był plebanem w Chełmży. Brak o nim informacji w pracy o duchowieństwie kapituły chełmżańskiej, por. R. KRAJNIAK: *Duchowieństwo kapituły katedralnej w Chełmży do 1466 roku. Studium prozopograficzne*. Toruń 2013, *passim*. Krótki biogram uzupełniony dopiero w artykule tego samego autora, zob. TENŻE: *Średniowieczni plebani kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Mikołaja w Chełmży*. W: *Parafie w średniowiecznych Prusach w czasach zakonu niemieckiego od XIII do XVI w.* Red. R. BISKUP, A. RADZIWIŃSKI. Toruń 2015, s. 141—154. W 1393 r. Henryk był klerykiem diecezji chełmińskiej. Jest to jedyny poświadczony pleban chełmżyński, który nie był członkiem tamtejszej kapituły katedralnej, zob. tamże, s. 150.

⁷ R.T. TOMCZAK: *Praskie studia...*, s. 321.

⁸ Rachunki Jagiełły i Jadwigi, s. 543.

⁹ AGZ, T. 13, nr 4276, 4277, 4278.

Tytułatura Bolka V do 1430 roku

Data	Tytułatura	Źródło
19 listopada 1426 roku	<i>Illustrissima Principe uxore Ducis [Bolconis] Opoliensis, videlicet Elizabet de Pilcza</i>	SPPP II, nr 2071.
5 lutego 1427 roku	<i>Ducis Bolkonis Opoliensis et Elizabeth eius consortis</i>	SPPP II, nr 2122.
5 lutego 1427 roku	<i>Ducis Bolconis Opoliensis</i>	SPPP II, nr 2123.
30 września 1428 roku	<i>Ducem Bolkonem Oppolie</i>	SPPP II, nr 2236.
14 października 1428 roku	<i>Duce Bolkone de Oppole</i>	SPPP II, nr 2239.
23 października 1428 roku	<i>Bolkone de Pylcza alias de Oppole</i>	SPPP II, nr 2240.
27 października 1428 roku	<i>Bolkone Duce Oppoliensi alias de Pylcza</i>	SPPP II, nr 2241.
18 września 1429 roku	<i>jungi hern von Opuln</i>	<i>Codex diplomaticus Lusatiae superioris. Sammlung der Urkunden für das Markgrafthum Oberlausitz. Bd. 2: Enthaltend Urkunden des Oberlausitzer Hussitenkrieges und der gleichzeitigen die Sechslande angehenden Fehden. Tl. 2: Umfassend die Jahre 1429—1437 und einen Anhang. Hrsg. R. JECHT. Görlitz 1900—1903, s. 63.</i>

Warto również uściślić, kiedy dziedzic Opola otrzymał ziemie od swojego ojca. Zdaniem Roberta T. Tomczaka pierwszym terytorium była ziemia głogówecka, przekazana w 1426 roku. Data jest przyjmowana jako najpóźniejszy moment przejścia Głogówka, gdyż 30 września tego roku Bolko V wydał pierwszy dokument jako księżę głogówecki¹⁰. Natomiast na podstawie dwóch listów dłużnych z tego roku — wystawionego dla Bolka, księcia Opola i Głogówka (Bolka IV), i wystawionego dla Bolka, dziedzica Opola (Bolka V) — można uściślić, że młody księżę otrzymał ten teren dokładnie w 1426 roku. Nie było to jednak pierwsze terytorium, jakie przekazał mu ojciec. Już 6 maja 1425 roku dokument dotyczący zatwierdzenia transakcji związanej z Niemysłowicami leżącymi w okręgu prudnickim wystawił Bolko, dziedzic Opola i pan Prudnika¹¹. Zatem najpóźniej w 1425 roku Bolko V został panem części Prudnika (prawa do tej ziemi miał także jego stryj Bernard), a w 1426 roku księciem głogóweckim (tu również część okręgu głogóweckiego należała do brata Bolka IV).

¹⁰ AP Wrocław, Rep. 4f, nr 84b.

¹¹ CDSil, Bd. 33, s. 33, nr 11.

Innym argumentem przeczącym — zdaniem Roberta T. Tomczaka — identyfikacji księcia-rozbójnika z późniejszym księciem głogóweckim był jego wiek. Według poznańskiego badacza Bolko V był za młody zarówno na prze-pychanki sądowe, jak i na napad na ok. czterdziestoletniego mężczyznę. Jednak oczywiście jest — co zresztą w innym fragmencie tekstu przyznaje sam autor — że bezpośrednimi sprawcami rabunku byli ludzie księcia, a nie on sam. Obrabowanie studenta nie byłoby raczej problemem dla osób, które mają dbać o bezpieczeństwo swojego pana w trakcie podróży. Również w kontekście rozpraw sądowych wiek oskarżonego nie miał znaczenia, ponieważ bronili go prawnicy opłacani najpewniej przez Bolka IV. Przyjmuje się, że Bolko V urodził się między 1394 a 1400 rokiem, więc jest możliwe, że to jego dotyczył proces.

W świetle zaprezentowanych uwag należy zatem powrócić do pytania o to, który Bolko był odpowiedzialny za rabunek dobytku Henryka Stange. We wcześniejszym artykule podałem w wątpliwość, że celem napadu była kradzież. Uznałem, że ataki związane z próbą zrabowania gotówki lub cennych przedmiotów dokonywane są głównie w stosunku do kupców. Natomiast poznański badacz doszedł do wniosku, że Henryk „musiał należeć do bardziej zamożnej grupy praskich studentów, a tym samym nie mógł być »zwykłym studentem«, lecz potencjalnym celem napadu rabunkowego, którego został zresztą ofiarą”¹². W tym miejscu należałoby zadać pytanie: skąd książę opolski miał mieć wiedzę na temat zamożności studenta? Posiadał informacje o bogatym żaku, a potem czekał na drodze ze swoimi ludźmi, aby go obrabować? Z akt procesu nie wynika, aby oskarżony zaatakował kogoś innego poza chełmyńskim plebanem. Jeśli książę Bolko — abstrahując od tego, który z Piastów opolskich — wyruszył na trakt, aby rabować, to albo miał dokładne dane, kogo ma napaść, albo miał wyjątkowe szczęście, że trafił na dość zamożnego podróżnego.

Szukając odpowiedzi na postawione w tytule pytanie, warto przyjrzyć się działalności Bolka IV przed końcem 1409 roku, kiedy to najpewniej doszło do ataku na przedstawiciela rodu Stange. Na przełomie XIV i XV wieku książęta opolscy byli zaangażowani w tzw. wrótdę opolską¹³. Najprawdopodobniej przypadkowo dotknęła ona również wsi należących do Kościoła wrocławskiego. Mianowicie, 13 października 1401 roku książę Bolko napadł na osiem miejscowości: Bogusławice (16 km na południe od Wrocławia), Milejowice (18 km na południe od Wrocławia), Radwanice (9 km na południowy wschód od Wrocławia), Rzeplin (14 km na południe od Wrocławia), Szukalice (14,5 km na południe od Wrocławia), Prawocin (13 km na południowy

¹² R.T. TOMCZAK: *Praskie studia...*, s. 319.

¹³ Ostatnio o wrótdzie opolskiej pisał Mateusz GOLIŃSKI, zob. TENŻE: *Od czasów najdawniejszych do 1740 roku*. W: TENŻE, E. KOŚCIK, J. KĘSKI: *Namysłów. Z dziejów miasta i okolic*. Namysłów 2006, s. 94—98.

wschód od Wrocławia), Turów (14 km na południe od Wrocławia) i Solniki (28 km na południowy zachód od Wrocławia). Bolko miał zabrać majątek ruchomy oraz uprowadzić jeńców, o czym poinformował biskup Waclaw duchowieństwo swojej diecezji dokumentem z 25 października¹⁴. Celem wyjaśnienia sytuacji książę opolski wysłał do Nysy dwóch posłów. Ponieważ jeden z nich nie chciał odpowiadać na pytania, uczestników rejsy ekskomunikowano, a miejsca, w których ukryto zrabowane rzeczy, miały zostać objęte interdyktem (pismo z 13 marca 1402 roku)¹⁵. W październiku biskup poinformował, że pan Opola zdołał na pewien czas zawiesić karę, lecz z uwagi na to, że w dalszym ciągu nie zadośćuczynił za wyrządzone szkody, to po upływie miesiąca ponownie zostanie ekskomunikowany wraz ze swoimi ludźmi¹⁶. Po kolejnym wyklęciu Waclaw poinformował, że książę zabrał także uposażenie kościelne z osady Święta Katarzyna (11 km na południowy wschód od Wrocławia), co groziło zaostrzeniem kar. Wobec braku reakcji księcia Bolka na początku stycznia 1403 roku ogłoszono nową ekskomunikę¹⁷. O tym fakcie wspomina również bulla papieża Bonifacego wydana 23 lutego¹⁸. Po kolejnych negocjacjach toczonych w drugiej połowie kwietnia Bolko IV zgodził się na wyrok rozjemczy biskupa wrocławskiego¹⁹. Od sierpnia Waclaw kilkakrotnie przesuwiał ogłoszenie wyroku do następnego roku. Ostatecznie dopiero 28 marca 1405 roku sędzia rozjemczy zdecydował, że książę opolski ma zapłacić 400 grzywien w czterech ratach²⁰. Mimo że poręczenie poddania się wyrokowi wynosiło 100 grzywien, oskarżony nie dostosował się do niego i ponownie wraz z innymi uczestnikami napadu został ekskomunikowany. Informacja o tym pochodzi z pisma biskupa wystawionego 12 listopada 1406 roku²¹. O sprawie poinformowano papieża, który 28 lutego 1407 roku wydał bullę skierowaną do trzech biskupów (krakowskiego, miśnieńskiego oraz płockiego), gdzie zatwierdził dotychczasowe kary, a nawet poradził je zwiększyć i prosić o pomoc władców świeckich²². Ostatni dokument dotyczący tej kwestii pochodzi z 20 kwietnia 1407 roku. Krakowski biskup zawiado-

¹⁴ *Katalog dokumentów Archiwum Archidiecezjalnego we Wrocławiu. Cz. 1: Dokumenty oznaczone sygnaturami alfabetycznymi*. Oprac. W. URBAN. Roma 1970 (dalej: Katalog), nr 879; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji w pierwszej połowie XV wieku*. Wrocław 1970, s. 38—39.

¹⁵ Katalog, nr 880; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 39.

¹⁶ Katalog, nr 881; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 39.

¹⁷ Katalog, nr 886; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 39.

¹⁸ Katalog, nr 887; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 40.

¹⁹ Katalog, nr 889, 890, 892; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 40.

²⁰ Katalog, nr 898, 899, 900, 904, 912, 920; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 40—41.

²¹ Katalog, nr 932; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 41.

²² Katalog, nr 938; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 41.

mił arcybiskupów Gniezna, Pragi i Ostrzyhomia o karach²³. Kiedy udało się Bolkowi IV ściągnąć ekskomunikę, nie wiadomo. W każdym razie, czy po tak długim załatwianiu sprawy związanej z napadem na wsie książę opolski atakowałby samotnego podróżnego? Jest to raczej wątpliwe. Splądrowanie ośmiu wsi należących do Kościoła wrocławskiego to ostatni znany przypadek awanturniczego działania księcia opolskiego. Nawet podczas najazdów wojsk husyckich na Śląsk, kiedy Bolko V współpracował z heretykami, jego ojciec udzielał tylko nieoficjalnego wsparcia²⁴.

W świetle działań starszego z Bolków u progu XV wieku warto zauważyć, że relacje tego Piasta z Kościołem są podobne jak w opisie jego pierworodnego syna, jaki zawarł Kaspar Borgen i w *Roczniku głogowskim*: „Życie prowadził najgorsze, choć wielokrotnie był upominany i ekskomunikowany przez inkwizycję antyheretycką, przez biskupa i innych prałatów Kościoła”²⁵.

Podsumowując, należy przyznać rację Robertowi T. Tomczakowi odnośnie do nieotrzymania bakalaureatu przez Bolka V w Pradze, a także podać w wątpliwość studia księcia. Natomiast trudno zgodzić się z opinią tego badacza, negującego możliwość identyfikacji osoby, która dokonała napadu na studenta Henryka Stange, jako Bolka V. Argumenty poznańskiego historyka są w tym aspekcie bezzasadne i nie można na ich podstawie wnioskować, że jedyną osobą, która została w dokumencie dotyczącym tej sprawy nazwana księciem opolskim, był Bolko IV. Analizując sytuację tego księcia, jak również znając późniejszą działalność Wołoszka, bardziej prawdopodobne wydaje się, że skazanym za rabunek Piastem był późniejszy książę głogówecki.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Rep. 4f, nr 84b.

²³ Katalog, nr 942; W. URBAN: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji...*, s. 41.

²⁴ M. WOŹNY: *Działalność polityczna Bolka V...*, s. 89—103.

²⁵ K. BORGENI: *Rocznik głogowski do roku 1493. (Annales Glogovienses bis z. J. 1493)*. Przekł., oprac., wstęp W. MROZOWICZ. Głogów 2013, s. 84, zap. 196.

Źródła drukowane

- Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*. T. 13. Wyd. O. PIETRUSKI, X. LISKE. Lwów 1888.
- BORGENI K.: *Rocznik głogowski do roku 1493. (Annales Glogovienses bis z. J. 1493)*. Przekł., oprac., wstęp W. MROZOWICZ. Głogów 2013.
- Codex diplomaticus Lusatiae superioris. Sammlung der Urkunden für das Markgrafthum Oberlausitz*. Bd. 2: *Enthaltend Urkunden des Oberlausitzer Hussitenkrieges und der gleichzeitigen die Sechslände angehenden Fehden*. Tl. 2: *Umfassend die Jahre 1429—1437 und einen Anhang*. Hrsg. R. JECHT. Görlitz 1900—1903.
- Die Inventare der nichtstaatlichen Archive Schlesiens. Kreis Neustadt*. Hrsg. von E. GRABER. In: *Codex diplomaticus Silesiae*. Bd. 33. Breslau 1928.
- Katalog dokumentów Archiwum Archidiecezjalnego we Wrocławiu*. Cz. 1: *Dokumenty oznaczone sygnaturami alfabetycznymi*. Oprac. W. URBAN. Roma 1970.
- Rachunki dworu króla Władysława Jagielly i królowej Jadwigi z lat 1388 do 1420*. Wyd. F. PIEKOSIŃSKI. Kraków 1896.
- Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 2: *Z ksiąg rękopiśmiennych dotąd nie użytych, głównie zaś z ksiąg dawnych sądowych ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej*. Wyd. Z.A. HELCEL. Kraków 1870.

Opracowania

- GOLIŃSKI M.: *Od czasów najdawniejszych do 1740 roku*. W: M. GOLIŃSKI, E. KOŚCIK, J. KĘSKI: *Namysłów. Z dziejów miasta i okolic*. Namysłów 2006.
- KRAJNIAK R.: *Duchowieństwo kapituły katedralnej w Chełmży do 1466 roku. Studium prozopograficzne*. Toruń 2013.
- KRAJNIAK R.: *Średniowieczni plebani kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Mikołaja w Chełmży*. W: *Parafie w średniowiecznych Prusach w czasach zakonu niemieckiego od XIII do XVI w*. Red. R. BISKUP, A. RADZIWIŃSKI. Toruń 2015.
- MIKA N.: *Prudnik w obliczu zagrożenia i najazdów husyckich*. W: *Prudnik w średniowieczu. Studia nad początkami miasta*. Red. W. DOMINIAK. Prudnik 2016.
- RADEK D.: *Husův ťák? Obraz Bolka V. Opolského v historiografii*. „Husitský Tábor“ 2017, 21.
- RADEK D.: *Itinerář Bolka V. Opolského*. „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2016, T. 71, z. 1.
- TOMCZAK R.T.: *Praskie studia księcia opolskiego Bolka V — problem identyfikacji*. W: „Średniowiecze Polskie i Powszechne”. T. 11 (15). Red. J. SPERKA, B. CZWOJDRAK. Katowice 2019.
- URBAN W.: *Studia nad dziejami wrocławskiej diecezji w pierwszej połowie XV wieku*. Wrocław 1970.
- WOŹNY M.: *Działalność polityczna Bolka V opolskiego w okresie wojen husyckich*. „Wieki Stare i Nowe” 2011, T. 3 (8).
- WOŹNY M.: *Problem studiów praskich księcia opolskiego Bolka V*. W: „Średniowiecze Polskie i Powszechne”. T. 7 (11). Red. J. SPERKA, B. CZWOJDRAK. Katowice 2015.

Maciej Woźny

**Which Bolko?
On the Subject of the Difficulty in Identifying the Culprit
in an Attack on a Student from Prague**

Summary

The following article returns to the difficulties in identifying the Duke of Opole, the culprit in the attack on a student from Prague, Henryk Stange. To this end, the article refers to an article by Robert T. Tomczak, agreeing with the suggestion that there exists no sufficient evidence that Bolko V obtained a bachelor degree at the university in Prague. However, the article disagrees with the further claims made in Tomczak's article, who argues that the culprit in the attack could be, in fact, Bolko IV, Duke of Opole. To support this dissent, the article proves that, contrary to Tomczak's claims, the oldest son of Bolko IV was also identified in foreign sources as the Duke of Opole, even after he was given his own province (Głogówek). Moreover, the emphasis on the young age of Bolko V, which supposedly rules him out as a suspect, appears to be misleading. In addition, the author doubts the correctness of identifying the rambunctious duke as Bolko IV, considering the political situation at that time as well as later historical records. The author also points to the similarities between the description of Bolko V in the *Annales Glogovienses* — concerning multiple instances of reproof which ended with excommunication — and the actual excommunication of Bolko V's father in the beginning of the 15th century.

Key words: Bolko V, Henryk Stange, Bolko IV, Hussitism, *Annales Glogovienses*

Maciej Woźny

**Welcher Bolko?
Zum Problem der Identifizierung des Täters des Überfalls auf den Prager Studenten**

Zusammenfassung

Im vorliegenden Artikel wird auf das Problem der Identifizierung des Herzogs von Oppeln, des Täters des Überfalls auf den Prager Studenten Heinrich Stange zurückgegriffen. Man bezieht sich auf den kürzlich erschienenen Artikel von Robert T. Tomczak und seine Bemerkungen zum Mangel an überzeugenden Beweisen dafür, dass Bolko V. den Grad des Bakkalareus an der Prager Universität erworben hatte, werden für richtig gehalten. Als nichtüberzeugend werden die weiteren Thesen des Forschers angesehen, laut denen der wegen Überfalls auf den Prager Scholar verurteilte Herzog von Oppeln mit Bolko IV. gleichgesetzt wird. Es wird darauf hingewiesen, dass der älteste Sohn dieses Piasten entgegen den Behauptungen dieses Historikers — in fremden Quellen — auch den Herzog von Oppeln genannt wurde, sogar dann, als er seinen eigenen Bezirk mit Oberglogau bekommen hat. Auch die Tatsache, dass man auf das junge Alter von Bolko V., das ihn angeblich aus dem Kreis von Verdächtigen wegen Überfalls ausschließt, verweist, scheint ganz verfehlt zu sein. Die Gleichsetzung des streitsüchtigen Herzogs mit Bolko IV. wird zugleich für unwahrscheinlich gehalten, wenn man seine damalige politische Situation und die weitere Geschichte berücksichtigt. Das Augenmerk richtet sich auch auf die Ähnlichkeit zwischen einem Teil der Beschreibung von Bolko V. in *Annales Glogovienses* — die die wiederholte Mahnung, die zum Kirchenbann führte, betrifft — und dem tatsächlichen Kirchenbann des Vaters von Wołoszek zu Beginn des 15. Jahrhunderts.

Schlüsselwörter: Bolko V., Heinrich Stange, Bolko IV., Hussitismus, *Annales Glogovienses*